

Programové vyhlásenie vlády môže krízu gastro biznisu ešte prehĺbiť

21. apríl 2020, Bratislava

Iniciatíva Pomoc pre gastro, ktorú dnes podporuje už viac ako 540 slovenských gastro prevádzok, víta nápad premiéra Igora Matoviča, ktorý chce podporiť reštaurácie opatrením posielania stravy seniorom. Zároveň je však znepokojená programovým vyhlásením vlády. V ňom sa uvádza, že zamestnanci sa budú rozhodnúť, či dostanú príspevok na stravu alebo priamu hotovosť. Iniciatíva Pomoc pre gastro sa obáva, že tento experiment môže situáciu na trhu s gastrom ešte zhoršiť a prehĺbiť krízu, ktorá bude znamenať krach stoviek prevádzok a prepustenie viac ako 10 000 zamestnancov pracujúcich v nich.

Slovenské reštaurácie, jedálne, zamestnanecké stravovacie zariadenia a iné gastro prevádzky od svojho obmedzeného fungovania v marci prežívajú ťažké časy. Pokles tržieb u väčšiny z nich predstavuje až do 90 %. Majitelia musia rozmýšľať, ako vyplatiť mzdy svojim zamestnancom, ktorých ešte neprepustili, či ako zaplatiť nájom svojich prevádzok. Môžu síce požiadať o odklad splatenia úverov, avšak raz ich zaplatiť budú musieť.

„Nikto z nás si nemyslí, že keď otvoríme svoje prevádzky, vrátíme sa do stavu, keď sme zatvárali. Tohto sa obávame najviac. Potrebujeme od vlády stimuly a podporu. Očakávame buď priamu finančnú pomoc, vytvorenie systému, ktorý nasmeruje ľudí späť k nám, alebo ideálne kombináciu oboch prístupov,“ hovorí **Arsene Becker zo spoločnosti NP Patisserie**, ktorá spravuje siete prevádzok Koliba, či Fresh Pasta & Salad.

Iniciatíva Pomoc pre gastro, pod ktorú sa podpísalo už 540 majiteľov a prevádzkovateľov prevažne menších a stredných prevádzok, víta ekonomické opatrenia vlády. Obáva sa však experimentu s príspevkom na stravu, ktorý sa objavil v programovom vyhlásení vlády. Ten prichádza s možnosťou, že si zamestnanec môže slobodne zvoliť medzi príspevkom na stravu a hotovosťou. Skúsenosti z iných krajín a aj prieskumy ukazujú, že ľudia túto hotovosť nevyužijú na stravu, tieto financie presunú do inej spotreby a mimo návštev gastro prevádzok. V Českej republike sa proti takejto iniciatíve postavilo takmer 2000 prevádzok, ktoré poskytujú zamestnanecké stravovanie.

„Spomínané opatrenie môže byť pre nás likvidačné. V tomto systéme je 800 miliónov eur ročne, a čo i len 10 percentný odliv financií mimo gastro biznis bude znamenať obrovské straty, ktoré sa premietnu do stagnácie odvetvia a ďalšieho prepúšťania. Dotkne sa to všetkých,“ dodáva **Arsene Becker**.

Iniciatíva Pomoc pre gastro predpokladá, že toto rozhodnutie bude znamenať zvýšenie administratívnej záťaže na strane zamestnávateľa a tiež, že v zhoršenej ekonomickej situácii nemusí zamestnávateľ príspevok na stravu vo forme hotovosti preniesť do mzdy. Nie je zrejmé ani aplikácia takéhoto nariadenia u veľkých firiem, kde zamestnávateľ cez zamestnanecké jedálne rieši vďaka kolektívnym zmluvám stravovanie svojich zamestnancov.

„Namiesto elektronizácie pridáme zamestnávateľom robotu navyše. A to evidenciu, kto chce cash a kto príspevok na stravu. A to môže zamestnanec každý mesiac meniť. Pre zamestnanca to môže predstavovať benefit, ale v týchto časoch je to pre gastro biznis doslova likvidačné,“ hovorí Magdaléna Koreny, hovorkyňa iniciatívy.

Iniciatíva Pomoc pre gastro už minulý týždeň predstavila 3 riešenia, ako by pomoc pre gastro biznis mohla vyzeráť. Išlo by o vznik **Kompenzačného fondu** (napríklad na refundáciu úrokov z úverov a lízingov) a **Ochranu zamestnanosti** (napríklad zavedením tzv. Kurzarbeit alebo odkladom platby odvodov za mesiace marec, apríl, máj 2020). V rámci **Reštartu biznisu navrhujú** podporiť reštauračný a gastro biznis **bez vplyvu na štátny rozpočet** sumou **800 miliónov eur**, čo je ročný objem v systéme stravného podľa §152 Zákonníka práce. Opatrením by sa zaviedla počas stanoveného obdobia možnosť využívať stravné poukážky elektronicky a výlučne na prevádzky poskytujúce stravovacie služby.

Kontakt pre médiá:

Magdaléna Koreny

+421 918 879 067

Koreny.magdalena@gmail.com